

Doma in po svetu

— PREGLED NAJVAŽNEJŠIH DOGODKOV —

Gen. Noriega pripravljen oditi, a le pod lastnimi pogoji — Štrajki paralizirajo Panamo — Opozicija prepričana o zmagi

PANAMA CITY, Pan. — Sinoči je panamski vlastodržec gen. Manuel Noriega ponudil odstop. Noriega je pa rekel, da bo odstopil pred predsedniškimi volitvami, ki bodo šele maja prihodnjega leta, in pod pogojem, da voditelji opozicijskih gibanj sedaj pristanejo na neposredna pogajanja z njegovo vlado. State Department je takoj zavrnila Noriegovo ponudbo, isto so storili opozicijski voditelji v Panami.

Panamo je v zadnjem tednu zajel val štrajkov, ki so gospodarstvo paraliziralo. Zaprte so mnoge trgovine in tako mnogi ne morejo niti najnujnejših potrebščin kupovati. Tisti, ki so ostali brez hrane, se obrnejo na cerkvene in druge dobrodelne ustanove za pomoč. Doslej še ni prišlo do večjih izgredov ali hudih spopadov med demonstranti in voškimi in policijskimi enotami. Napetost v deželi pa je vedno večja in vse kaže, da se bo gospodarska in politična kriza še stopnjevala. Reaganova administracija in tudi domača panamska opozicija sta pripravljene vztrajati do končne zmage — odhod Noriega in njegove klape ter vrnitev Paname k demokratični ureditvi.

Prva neposredna pogajanja med sandinisti in predstavniki kontras — Začasno premirje doseženo — Sandinisti zapustili Honduras

SAPOA, Nik. — Včeraj so se prvič sestali na nikaragveškem ozemlju predstavniki sandinističnega režima in kontras gibanja. Pogovori bodo trajali tri dni in v tem času obe strani soglašali, da bodo nehali z vojskovanjem. Nikaragveški predsednik Daniel Ortega je dejal, da je srečanje v tem mestecu zgodovinskega pomena, predstavnik kontras Alfredo Cesar pa je bil bolj zadržan. Opazovalci razmer v Nikaragvi dvomijo, da bodo pogovori vodili k trajnejšemu premirju ali do bistvene demokratizacije sandinističnega režima, svobodnih volitev itd.

Sandinistična ofenziva zoper oporišča kontras v sosednjem Hondurasu je baje končana in so se sandinistične enote vrnile v Nikaragvo. Kot kaže, ofenziva ni dosegla svojega cilja, da bi uničila oporišča kontras in tu predvsem skladišča orožja in druge opreme, ki jih lastujejo kontras. 3200-članska ameriška vojaška enota je še vedno v Hondurasu, a se ni približala kraju bojev in ZDA so tudi zavrnila prošnjo Hondurasu, da bi ameriški helikopterji prevažali honduraške vojake h kraju bojev. Včeraj je strmoglavil ameriški helikopter tipa UH-1 Huey in je bilo poškodovanih 10 vojakov, ki pa bodo vsi preživeli. Helikopter je padel med redno vajo iz še neznanega vzroka. Ameriški vojaki se udeležujejo vojaških vaj med bivanjem v Hondurasu.

Ševardnadze zopet v Washingtonu — Datum za Reaganov obisk Sovjetske zveze bodo baje določili — Več odprtih vprašanj

WASHINGTON, D.C. — Včeraj sta se srečala državni sekretar George P. Shultz in sovjetski zunanji minister Edvard A. Ševardnadze, ki je na obisku v ZDA. Shultz je povedal, da bo prosil od Ševardnadzeja pojasnila glede pošiljanja večjih količin orožja in druge vojaške opreme Nikaragvi, češ da to destabilizira položaj v Srednji in Latinski Ameriki. ZDA so tudi zvedele za pošiljke orožja s Kube panamskemu režimu gen. Noriega. Takšne sovjetske akcije, pravi State Department, ne prispevajo k nadaljnjemu

popuščanju napetosti.

Ševardnadze je označil včerajšnji sestanek s Shultzem za »organizacijskega« značaja. Danes in jutri se bosta dotaknila vrste odprtih vprašanj, med njimi bodo Nikaragva, Afganistan, pričakovani obiski Reagana v ZSSR, in nova pogodba o strateških raketah. Ko je bil vprašan, ali misli, da bo med svojim obiskom določen točen datum za Reaganov obisk ZSSR, je Ševardnadze odgovoril pritrdilno. Nekateri viri v Beli hiši vedo povedati, da se bo Reagan mudil v ZSSR od 22. do 28. maja, pri tem pa se zadržal v glavnem v Moskvi in okolici. Tako bi bil njegov obisk podoben tistemu, ki ga je v ZDA imel Gorbačov lani, ko ni zapustil Washingtona.

Shultz je rekel novinarjem, da pogajanja glede nove raketne pogodbe napredujejo in pričakuje uspeh, zadeva pa ni gotova. Pogajalci bi radi dosegli sporazum, bo katerem bi vsaka velesila zmanjšala svojo strateško jedrsko oborožitev od 30 do 50 odstotkov.

Nove demonstracije Armencev v Erevanu — Zahteve nacionalistov ne bodo sprejete — V Sumgaitu aretiranih do 400 izgrednikov

MOSKVA, ZSSR — Po zanesljivih poročilih je prišlo včeraj do novih nacionalističnih demonstracij v Erevanu, prestolnici Armenije. Armenci so demonstrirali, ker so zvedeli, da sovjetsko vodstvo bo zavrnilo zahtevo za spremembo meje med Armenijo in sosednjim Azerbajdžanom. Armenci namreč zahtevajo priključitev kraja v Azerbajdžanu, v katerem je 80 odstotkov prebivalstva armenskega rodu. Osrednja sovjetska sredstva javnega obveščanja poročajo danes, da je omenjena zahteva nesprejemljiva, kajti bi odprla vrata neskončnim drugim podobnim zahtevam iz vse ZSSR.

Wall Street Journal poroča danes, da so sovjetski predstavniki dali vedeti, da je bilo v mestu Sumgaitu v Azerbajdžanu, kjer so pripadniki večinske narodnosti Azeri pobijali Armence v prejšnjih izgredih in je padlo po uradnih sovjetskih virih 33 ljudi, priprtih do 400 oseb zaradi sodelovanja v izgredih. V mesto so Sovjeti poslali posebno policijsko enoto.

— Kratke vesti —

Bahrej — Včeraj so iranski bojni čolni napadli liberijski tanker in špansko tovorno ladjo, ko sta plula po Perzijskem zalivu. Ob koncu tedna so iraška letala napadla iranski otok Kharg in zadela dva velika iranska tankerja. Po norveških vesteh je bilo v tem napadu ubitih ali še pogrešajo do 54 mornarjev. Irak in Iran pa nadaljujeta z raketno vojno, Iranci tudi napadajo na kopnem in so menda dosegli manjše uspehe, a ob velikih izgubah vojakov.

Jeruzalem, Izr. — Včeraj so izraelski vojaki ubili nekega Palestinca, preteklo nedeljo pa je padel prvi izraelski vojak od vsega začetka dnevnih izgredov decembra lani. Nek Palestinca se mu je približal in ga ustrelil. V intervjuju za Wall Street Journal je Jicak Šamir, predsednik izraelske vlade, dejal, da ima Izrael »dolžnost« podvzeti vse ukrepe, nujne za premagovanje palestinskih izgrednikov.

San Salvador, El Sal. — Kljub nasprotovanju komunističnih gverilcev, so bile v tej deželi občinske in parlamentarne volitve. Zmago si je priborila desničarska stranka, ki bo imela večino v parlamentu. To je udarec za predsednika Joseja Napoleona Duarteja.

Iz Clevelanda in okolice

Rožni venec —

Rožni venec za pok. Ivanko Velikonjo bo jutri, v sredo, zvečer ob 7.30 v Želetovem zavodu, 6502 St. Clair Ave.

Krofi —

Oltarno društvo pri Sv. Vidu bo prodajalo krofe to soboto, 26. marca, v korist Materinskega kluba. Pridite!

Že v četrtek —

Slovenski del petkove A.D. bo zaključena že ta četrtek dopoldne do 9. ure. Tisti, ki želijo kaj objaviti v omenjeni številki, so naprošeni, da gradivo dostavijo do srede popoldne, vesti za prvo stran pa do 8. ure ta četrtek zjutraj.

Novi grobovi

Ivanka Velikonja

V nedeljo, 20. marca, je na svojem domu na Schaefer Ave. umrla 91 let stara Ivanka Velikonja, rojena Jeglič v Ljubljani, v Cleveland je prišla l. 1962 in živela pri hčerki Zini, vdova po pok. možu Narteju, mati Mije Kandus, dr. Jožeta, Ivanke Antolin, Zine, Zore Krasovec, dr. Tine, inž. Marjana, Ane, Mete in Lene, 31-krat stara mati, 21-krat prastara mati, članica Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na 6502 St. Clair Ave. v četrtek, 24. marca, dop. ob 9.15, v cerkev sv. Frančiška ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo ležala jutri, v sredo, od 3. do 9. zvečer. Družina priporoča darove v pokojničin spomin St. Francis Church, 7119 Superior Ave., Cleveland, OH 44103.

Mary Zgonc

V nedeljo, 21. marca, je v Euclid General bolnici po dolgi bolezni umrla 92 let stara Mary Zgonc s Tracy Ave. v Euclidu, kjer je živela od 1944, rojena Šega na Blokah, Slovenija, od koder je prišla v Cleveland l. 1923, vdova po Johnu, mati Johna F. (pok.), tašča Mary Zallnick, 4-krat stara mati, 4-krat prastara mati, sestra Caroline Klaus (pok.), zaposlena kot kuharica pri Euclid Vets 15 let, prav tako 15 let pri Fanny's Restaurant, do svoje upokojitve l. 1980, članica SNPJ št. 28 in PSA kr. 3. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v sredo, v cerkev sv. Kristine dop. ob 9.30 in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Anna Rezin

Umrla je Anna Rezin, rojena Kuhar, vdova po pok. možu Andrewu st., mati Ann Grilj, Andrewa F. in Johna (vsi že pok.), 5-krat stara mati, 18-

(dalje na str. 4)

MZA sestanek —

Misijonska Znamkarska Akcija vabi na sestanek, ki bo v sredo, 23. marca, ob pol sedmi uri zvečer pod staro cerkvijo pri Mariji Vnebovzeti. Pridite!

Krasen uspeh »Lilije« —

Dvorana Slovenskega doma na Holmes Avenue je bila preteklo nedeljo zasedena prav do zadnjega kotička, ko je Dramatsko društvo Lilija uprizorilo ljudsko igro »Prisega opolnoči«. Režija je bila odlična, podajanje včasih naravnost dognano, jezik lep in pravilen. Daljše poročilo v petek. Liliji krasnemu uspehu iskrene čestitke!

Prodaja peciva —

To soboto bo imel prodajo peciva PTU odsek farne šole pri Mariji Vnebovzeti. Prodaja bo v šolski jedilnici in se bo pričela ob 11. uri.

Kosilo —

Materinski klub pri Sv. Vidu bo prireja to nedeljo, Cvetno, letno kosilo s piško ali pečeno govedino. Serviranje bo ob navadnem času v dvorani.

Slovenska filharmonija —

Pred leti je v Clevelandu gostovala Slovenska filharmonija, v znani dvorani Severance, ob sponzorstvu posebnega odbora, prebitek gostovanja pa je bil darovan Slovenskemu domu za ostarele. Sedaj smo od naročnice obveščeni, da bo predvajan trak tega koncerta na postaji WCLV FM in sicer 29. marca ob 9. zvečer. Koncerte v Severance dvorani namreč redno snemajo.

Film o Medjugorju —

V četrtek, 24. marca, ob 7.30 zvečer bo v avditoriju sv. Vida predvajan film o Medjugorju, v zvezi z obiskom tega kraja, ki ga bosta vodila č.g. V. Cimperman in č.g. V. Tomc. Vabljeni.

Glasbena Matica vabi —

Pevski zbor Glasbena Matica vabi na svojo spomladansko prireditev, na večerjo, koncert in ples, v soboto, 26. marca, v SND na St. Clair Ave. Vstopnice za prireditev so po \$14 in jih imajo člani zbora, ali pa lahko pokličete go. Olgo Klanchar na tel. 289-1227.

VREME

Sončno in prijetno danes z najvišjo temperaturo okoli 47° F. Deloma sončno in vetrovno jutri z najvišjo temperaturo okoli 64° F. V četrtek spremenljivo oblačno z najvišjo temperaturo okoli 49° F.

Ameriška Domovina
je Vaš list!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 012400)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Mike and Irma Telich, Frank J. Lausche
American Home Slovenian of the Year 1987: Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države:

\$36 na leto; \$21 za 6 mesecev; \$18 za 3 mesece

Kanada:

\$45 na leto; \$30 za 6 mesecev; \$20 za 3 mesece

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$48 na leto; za petkovo izdajo \$28

Petkova AD (letna): ZDA: \$21; Kanada: \$25;

Dežele izven ZDA in Kanade: \$28

SUBSCRIPTION RATES

United States:

\$36.00 - year; \$21.00 - 6 mos.; \$18.00 - 3 mos.

Canada:

\$45.00 - year; \$30.00 - 6 mos.; \$20.00 - 3 mos.

Foreign:

\$48.00 per year; \$28 per year Fridays only

Fridays: U.S.: - \$21.00 - year; Canada: \$25.00 - year

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Published Tuesday & Friday except 1st 2 weeks in July & the week after Christmas

No. 23 Tuesday, March 22, 1988

Jugoslavija ob obisku Gorbačova

(Nadaljevanje in konec)

Končan je obisk sovjetskega voditelja Mihaila Gorbačova v Jugoslaviji. Ob odhodu je podpisal z jugoslovanskimi gostitelji izjavo, v kateri obe strani soglašata o večpasočni cesti k socializmu. Sovjetska zveza da nima namena intervenirati v jugoslovanske notranje zadeve, da o kakšni sovjetski vojaški zasedbi sploh ni govora. Posebno jugoslovanska stran je bila, sodeč po sicer skromnih komentarjih v zahodnih sredstvih javnega obveščanja, z izidom obiska zadovoljna. Poudarja, da ni več govoriti o vojaški intervenciji s strani Sovjetov. Politični analitiki v tujini, ki se zanimajo za sovjetske in jugoslovanske zadeve, so opazili, da Gorbačov dejansko ni prekladal tkm. Brežnjevove doktrine, po kateri si rezervira Sovjetska zveza pravico oziroma dolžnost, da intervenira, če sodi, da je »socializem« v kateri državi s takim sistemom v nevarnosti. V slučaju razpada Jugoslavije je težko verjeti, da bi Sovjeti mirno stali ob strani in le opazovali, kaj se dogaja. Noben resen človek tega ne more verjeti.

V zadnjem letu in več smo ponovno brali v časopisih, presenetljivo pa lahko tudi gledali na televiziji filmske posnetke nacionalističnih demonstracij v Sovjetski zvezi. Začelo se je v muslimanskem Kazahstanu, ko je kremeljsko vodstvo odstranilo korupcionaša, ki je dolga leta v tej veliki republiki s svojo kliko zagospodarjal, bil pa je po narodnosti le domačin, na njegovo mesto pa postavilo nekega Rusa. Prišlo je do izgrediv, v katerih je padlo nekaj ljudi. Nato so bile demonstracije v vseh baltskih republikah, kjer so demonstranti pokazali svojo narodnostno zavednost. V sami Moskvi so demonstrirali krimski Tatarji, s silo izgnani med 2. svetovno vojno v oddaljene kraje, ki sedaj želijo pravico vrniti se »domov«. Najnovejši izgredi so bili tudi najbolj krvavi, v Armeniji in Azerbajdžanu. V slednji republiki je menda padlo kar 33 ljudi. Pri vsem tem opazovalci sovjetskih razmer poudarjajo, da je to lahko komaj začetek, kajti še vedno so tihi Ukrajinci in Belorusi, medtem ko je že nekaj let aktivno med ruskim narodom skrajno nacionalistično gibanje, ki zagovarja pospešeno rusifikacijo ZSSR. Nekateri analitiki celo menijo, da utegne postati nacionalni problem v večnarodni ZSSR za Gorbačova še hujša nevarnost kot je njegov program prestrukturiranja gospodarstva.

In kaj Jugoslavija, ki je tudi, kot je Sovjetska zveza, umetna tvorba v narodnostnem oziru? Večjih nacionalističnih izgrediv ni bilo, z izjemo seveda tistih na Kosovu ob začetku tega desetletja. Vendar je Kosovo kljub vsem ukrepom še vedno nemirno, v pokrajini je še vedno posebna policijska enota, rešeni niso problemi, ki so vodili do izgrediv, izseljevanje Srbov in Črnogorcev se nadaljuje. Težave na Kosovu so prispevale k nagli rasti srbskega nacionalizma. Tako je prišlo do čistke v srbski partiji, da so na krmilu sedaj trdorokci, ki zahtevajo med drugim temeljne spremembe v statusu Srbije. Zahtevajo odpravo pokrajinskih

Drobtinice, sladke in žaltave

CLEVELAND, O. - Na Misijsko kosilo vabim.

S prijateljem se pred cerkvi-jo pozdraviva, nato me on kar na kratko vpraša: »Hej, ti Janez, če prav vem, se tudi ti sučeš tam okoli Misijonske znamkarske akcije, zato boš vedel. Sem bral v AD, da smo vabljeni na kosilo — nič pa ni v dopisu povedano, kje in kdaj bo tisto Misijonsko kosilo?«

Pojasniti sem mu: »Dragi rojak. Vsakemu dopisnikarju se pripeti, da včasih kaj preveč, drugič pa premalo vrže na papir. Meni se je že eno in drugo pripetilo. Že davno nazaj je bilo v Domovini — v koldarčku zapisan datum in kraj tega kosila. Kakor že dolga leta nazaj, se bo tudi letos to kosilo pripravilo v avditoriju Sv. Vida na St. Clair Ave. Kosilo bodo pripravili člani MZA s številnimi prijatelji misijonov, in sicer — zapomnimo si datum — 17. aprila. Veliko okno iz kuhinje v dvorano bo odprto od 11.30 do 1.30. Zakaj bi klavrno lezli navzdol, ko pa se vse pomika navzgor, zato je tudi to kosilo zlezlo od 6 dol. na 7 dol. Z veseljem si kupimo vstopnice, ki so v predprodaji.

Časovno smo s tem kosilom nekam že v spomlad potisnjeni — pa vseeno jaz upam, da nas morebitno lepo spomladansko vreme ne bo premotilo, da bi se povabilu ne odzvali v velikem številu. Čutečih src imejmo v mislih naše slovenske misijonarje, ki v tujem svetu — marsikje še ledino orjejo in sejejo Kristusov evangelij. Pomagajmo jim pri njihovem delu po svojih močeh — dela in prilike so mnogotere. Če ne že naslednjo soboto, pa prav gotovo ob svojem času prejmemo plačilo in povračilo od Njega, ki vodi zapisnik naših dobrih del.

Piše se Enciklopedija Slovenije.

Trde glave kot sem, nisem vedel, kaj pomeni beseda Enciklopedija, zato sem povpra-

šal o tem prijatelja, ki je pohajal po visokih šolah — Bogu hvala za prijatelja — da mi je obrazložil. Pravil mi je, da bo popisana vsa naša zgodovina od nastanka našega naroda pa vse do danes in še tja naprej, ko našega naroda več ne bo. Menda bo vzelo kar 12 let časa, da bo skozi tiskarska »mašinerija« izšlo 12 knjig s 5.600 stranmi. Mi, ki sedaj dozorevamo, res slabo poznamo svojo zgodovino, rod pa, ki sedaj raste, naj bolje pozna našo preteklost in sedanost, da bo sposoben graditi si lepšo bodočnost.

Reklama za nakup te (oziroma teh knjig) pravi: Enciklopedija Slovenije bo zajela in prikazala celovita podoba slovenske preteklosti in sedanosti — v jedrnatih besedilih in ob bogatem slikovitem gradivu — bo predstavila slovensko zgodovino, politični in družbeni razvoj, kulturo, znanost, gospodarstvo, pokrajine, naselja, ljudi ter njihovo vlogo in pomen v življenju in ustvarjanju slovenskega naroda.

Prva knjiga je že v jeseni izšla in sedaj je na operacijski mizi, da jo učeni možje pregledajo, če le morda ni prinesla s seboj kakšnih bolezenskih kali, ali sončnih peg, ki bi jo utegnile kaziti in ji napovedani lepi obraz kaziti.

Prva knjiga je doživela že nekaj pohvale. Neki dopisnikar pa je v verskem časopisu Družina št. 49-50 obzirno spoštljivo prikazal senčno stran. Kmetje, navadno brez visokih šol, pa vemo, da senčna stran kaj prida sadje ne obrodi. Jaz se tistemu dopisnikarju pridružujem in iz navedenih njegovih pripomb od tega zgodovinskega pisanja kaj prida — res samo zgodovinskega — ne pričakujem.

Izvleček iz Družine. Dopisnikar pravi: V ES ne najdem npr. gesla BOG, saj to res ni samo slovenski pojem. Toda, ali ne gre kaj reči o staroslovenskih bogovih naših predni-

kov (če že ne o krščanskem Bogu), kar bi marsikoga danes živo zanimalo? To je eno tistih zanemarjanj, ki postajajo nedopustna.

Zaman iščem geslo BOŽIČ. Tam, kjer naj bi ga našli, beremo sicer o BOŽIČNI IGRI (s sliko Kristusa na križu, ne pa npr. jaslic) in o BOŽIČNO-NOVOLETNIH ŠEGAH. Vsaj nekaj. Toda ali ni v »pojmu slovenskega« tudi to, da denimo 80% Slovencev božič praznuje — večina od teh kot verski praznik in da je bil leta 1952 kot državni praznik odpravljen. Na take podrobnosti je res komaj vredno opozarjati. Pač pa so še druga nesorazmerja, ki so bolj razravnotežena.

Med uredniki strok najdemo za verstvo vsaj enega. Ker pa Slovenci že kakšnih 1300 let nismo animisti ali pogani ne vem katere sorte, bi pri izdajah teh knjig pričakoval urednika za krščanstvo. Še večje razravnoteženje znanstvenih kriterijev se pokaže, če pregledamo druge urednike strok. Štiri imena najdemo za zgodovino do leta 1918, štiri pa za zgodovino od takrat do danes, kar šest pa je urednikov strok NOB. Postavlja se vprašanje, zakaj je treba to področje obdelavati »s posebno skrbjo« v ES in v čem je ta posebna skrb. Kaj je v tem, da je medvojnemu obdobju namenjeno toliko urednikov? Ali v tem, da so mu odmerjene zajetnejše strani, ali se mu preprosto daje tolikšen poudarek, čeprav še nima »za seboj dolge razvojne poti«?

Ko obrnemo se list nazaj in na prvi strani preberemo zapis našega kulturnika, ki »svojo sodbo« o enciklopediji utemeljuje zgolj materialistično, imamo vtis, da beremo šolski spis s konca prejšnjega stoletja v naivno materialistično in utopično socialistično govoricco. Podoba je, da ga je napisal duhovno obubožan človek, kajti ni mogel zapisati niti besedice o duhovnem bogastvu slovenskega naroda, in vendar je tej »utemeljitvi« nesramežljivo dodeljeno mesto na prvi strani.

Trdno upam (piše dalje dopisnikar), da se bodo kriteriji z delom samim tudi bolj objektivirali in — morda tudi s pripombami bralcev še natančneje uravnovesili, da ta knjiga ne bo nikogar izločala, temveč združevala res vse Slovence ter jih vodila v tvornejše sožitje med seboj in z drugimi.

Moj pripis: Lepo je g. A. S. Snój zaključil. On upa, vsaj tako pravi, da ne bo pisanje nikogar izločalo. Moje mnenje pa je — še več, uverjen sem, da bo pisanje dokaj enostransko-režimsko. Kar se tiče obdobja izza partizanstva pa bodo iz skladovnice že izdanih knjig prepisovali, pa še kaj začimbe primešali. Bom pa vesel jaz sam in mnogi, če se motim.

Želim, da bi bili požegnani Velikonočni prazniki vsem Slovincem kjerkoli v svetu žive!

ZIMSKI MESECI SO NAM SPET MINILI...

NEW YORK, N.Y. - Zunaj je sončno jutro. Torej, obeta se nam lep dan. Po koledarju še zmerom zimski. Pa vendar čez nekaj ur bo njujorška Peta avenija vse od 32. do 65. Ceste ozelenela za več kot pet ur. Rekli boste, to je menda čudežni pojav. A ni. Čisto naravno je. Danes je »St. Patrick's Day«. In tisoči Ircev bo marširalo v navdušenju in dokaj odeti v zelene barve po tej naši aveniji v čast svojemu narodnemu zaščitniku in z radostjo nazdravljali prihajajoči pomlad, medtem ko je zanje prišla že danes.

In navkljub takšnemu vzdušju nad našim mestom in tudi v njem sem se kar nekam oklevaje vsedel k pisalni mizi v svoji knjižnici, postavil nanjo svoj pisalni stroj, da bi spet za Ameriško domovino kaj napisal o življenju v njujorški slovenski, močno razpršenj srenji ter o njeni farni cerkvi sv. Cirila.

Poteklo je že nekaj več kot mesec dni, da nisem ničesar zapisal o življenju in ne-življenju slovenske njujorške srenje in njenega zaščitnika sv. Cirila. Pa naj začnem tam, kjer sem z uspešnim nastopom Fantov na vasi pri deseti nedeljski maši pri sv. Cirilu in s kar lepim koncertom po njej v dvorani. Tako smo imeli lep zaključek za prvi mesec v letu 1988, ko smo ga na novoletni dan v domači cerkvi klavirno začeli.

Mesec februar nam je potekel v že poznani utirjenosti našega življa, ko smo menda že kar brez moči, da bi to utirjenost spremenili, ker je življenje samo močnejše od naše fizične in duhovne zmogljivosti. Vendar je bilo v tem februarškem mesecu le nekaj drugače in vsaj malce poživljajočega. Stari rimski modreci so govorili, da sprememba poživlja. In dogodilo se je tole. Naš župnik, oče Robert, sam prepotreben neke spremembe in oddiha, je šel na svoj tritedenski dopust na ameriški jug, v Brazilijo k svoji sestri zdravnici. Za ta čas pa je med nas poklical za svojega namestnika našega bivšega župnika, očeta Kalista. Med nami je bil od prve do tretje februarške nedelje. Vsaj trenutno nas je s svojimi govori poživljal.

Na prvo nedeljo, kot zmerom, je bilo skupno obhajilo članov društva Najsvetejšega Imena pri prvi osmi maši. Zbralo se nas je nekaj več kot sicer. Oče Kalist je imel v pridigi tudi lep poudarek pomena narodne cerkve v tujini, zlasti pa je poudaril pomen materine slovenske besede pri ohranje-

vanju naroda, tako na domačih tleh kot na tujih. Na primeru svoje matere nam je nazorno poudarjal to pomembnost.

Kot po zdaj tudi neki utirjenosti, ko se medsebojni klepet ob kavi skončava, začno prihajati v dvorano še drugi, v glavnem starši naših maloštevilnih otrok, katere pripeljejo k enournemu slovenskemu pouku na to nedeljo kot tudi na tretje mesečno. Ko je med nas prihajal zdaj v Clevelandu stanujoči upokojeni duhovnik č.g. Alojzij Jenko, nam je zmerom kaj zanimivega povedal. Tokrat pa je predsednik društva Jože Šimič povabil k besedi očeta Kalista. Nasmehajnega obraza se je odzval in vstal rekoč: »Pa kaj želite, da vam povem?«, ko se je odmikal od mize, da je stal bolj sredi med nami. Jaz sem mu pri tem vpadel z mislijo, rekoč: »Father, povejte nam, kako Vi zdaj gledate na našo faro po 30. letih, odkar ste odšli od tu?«

In začel je spet z nizanem pomembnosti slovenskega jezika v narodnih farah po Ameriškem. Pohvalil nas je, da se v tem pogledu še kar dobro držimo, ko so slovenske maše res slovenske brez dvojezičnosti. Govoril je tudi o stanju v Chicagu, med tem pa so še naprej prihajali naši farani, ki niso člani društva, in to je večina. Tako je p. Kalist svoje spodbudno govorenje skončaval kar pred lepim skupom.

Čeprav je večina članov po tem sestanku odšla, nas je bilo pri deseti maši ravno zaradi slovenske učne ure dokaj več kot pri osmi. In oče Kalist je bil zato v svoji pridigi še bolj navdušujoč kot pri oni ob osmih.

In tako smo stopili v zadnji predpustni teden, ki naj bi se nam po nameri in delnih naporih uspešno končal za našo srenjo ob farni maškaradi. Pa temu ni bilo tako. Obisk je bil nepričakovano majhen. Starejši niso nič dali zglede mlajšim, da je v tej farni zabavi tudi namen ohranjanja nekih narodnih tradicij in navad. V tem oziru smo dokaj šibkejši od slovenske srenje v Milwaukeeju. Vem, da umrli Simon Kregar bi tudi tokrat v tem pogledu nekaj dal, če bi bil med nami še živ. Vendar prireditelj ni zgrešila svoj osnovni namen. Za to sta preskrbeli dve mladi materi: Marija Zupan in Silva Vodlan. Temu večeru primerno so bili pripravljene njuni otroci: štiri punčke in trije fantki. Zato so bili vsi ti obdarovani, ko so za-

plesali svoj maškaradni ples ob živih zvokih glasbe. Vsi navzoči so ob tem z njimi vzvalovili. Upam, da bomo navzlic materialnemu neuspehu te prireditve ostali pri tej narodni tradiciji, dokler bo še kaj slovenskega življa na Njujorškem. Oče Kalist je bil tudi med nami nasmejanega obraza.

Ko ob ugodnem vremenu in nezasneženih cestah naših ljudi ni bilo na farno pustno prireditev, sem menil, da jih bo zato dokaj več na zadnjo predpustno nedeljo v cerkvi pri nedeljski slovenski maši. Pa sem se močno urezal v svojem domnevanju. Nekaj me jih je potem vprašalo, kako je bilo v nedeljo pri Sv. Cirilu? Jaz pa sem jim odgovarjal: »Pred oltarjem lepo, na koru lepo. V cerkvi pa grdo!«

In čeprav nas je bilo malo, preštel sem jih zase, je imel oče Kalist živo in globoko pridigo. Govoril nam je, da smo bitja dvojne narave, in da ne smemo skrbeti samo za čutno telesnost, ampak da nam je dolžnost skrbeti za pomembnejšo — našo duhovno naravo, ki nas z božjo povezuje.

Tej je sledila tretja. Ob osmih slovenska maša, ker smo delavci za pripravo v dvorani za prosvetno uro zmeraj pri tej maši. Tako napravimo v cerkvi slovensko večino, in maša je slovenska, čeprav je v oznanilu objavljena za angleško. V tem velika zahvala župniku očetu Robertu, da je temu tako. In tako je ravnal tokrat tudi oče Kalist. Seveda ob desetih je bila kot običajno na tretjo nedeljo, ko je po njej prosvetna ura s programom ter zares domačim kosilom s kislim zeljem in klobasami. Ne bi rekel, da so kranjske, ker teh v New Yorku nimamo. Naši mesarji so Nemci in Kočvarji pa še en Srb povrh, kar tu v Ridgewoodu, nekdanjem osredju njujorskih Slovencev. Zdaj takšnega srenja na Njujorškem ni več.

Ker nismo imeli uspešne maškarade na pustno soboto, smo prvo postno nedeljo spremenili v uspešni pustni terek brez mask. Bilo je menda veliko smeha in zabave, pa vendar da pustni smeh ni mogel ubiti lepote petja gospe Langove, ob klavirski spremljavi njene sinka, glasbeno veliko obetajočega Ive, in pa petje nam vsem sicer poznane po imenu Bernarde Fink. Podala nam je dve narodni: Mav čež jizero in Nega ni b'lo. Klavirsko spremljavo ji je dajal njen zaročenec dr. Srečko Inzko. Bernarda je argentinska Slovenka, poklicna operna pevka, Srečko pa koroški Slovenec v avstrijski diplomatski službi pri Združenih narodih.

In ravno pred to nedeljo sem bral v AD sestavek njene očetja pod naslovom: »Pismo o kulturi in kulturnosti«. In tu je g. Božidar Fink med drugim zapisal tudi tole: »Gre namreč za to, da se ogibamo

(dalje na str. 4)

DR. ANDREJA KOBALA NI VEČ

Dne 16. marca je v Nemčiji umrl dr. Andrej Kopal, znan mnogim rojakom in rojakinjam po njegovih zanimivih knjigah, predvsem »Svetovni popotnik pripoveduje« (2 dela) in »Slovenec v službi FBI«. Ko je bil v službi pri čikaški Prosveti pred drugo svetovno vojno je napisal tudi več dramskih in drugih leposlovnih del, med vojno pa je delal za ameriško obrambno ministrstvo. Pogreb je bil v Nemčiji 19. marca, žara z njegovimi zemeljskimi ostanki bo pokopana v Washingtonu, D.C. Dr. Kopal je bil rojen 29. novembra 1899 in je tako dosegel starost 88 let. Posnetek je bil napravljen 17. aprila 1986 na domu Kristofa von Flotowa v mestu Murnau-Westfried, pri katerem je dr. Kopal stanoval.

Jubilej Slovenske filharmonije

S slavnostnim koncertom v veliki dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani je simfonični orkester Slovenske filharmonije sredi januarja počastil dvojni jubilej: 80-letnico ustanovitve prve slovenske filharmonije in 40. obletnico svoje-ga povojnega delovanja.

Svetovna glasbena javnost se bržčas še danes ne zaveda dejstva, kako bogat je bil domala tri stoletja glasbeni pretok skozi Ljubljano, koliko odličnih ansamblov in solistov je gostovalo v slovenski prestolnici, kako sodoben je bil repertoar ljubljanskih filharmonikov, koliko velikih načrtov je na Slovensko zanesel mladi Gustav Mahler, ter koliko dobrega, spodbudnega in prav gotovo tudi zgodovinsko pomembnega sta k razvoju slovenske glasbene umetnosti prispevala Václav Talich in Fritz Rainer.

Prav tako v širši javnosti še do sedaj ni ustaljeno spoznanje, da je imel nesmrtni Ludwig von Beethoven precej stikov s Slovenci, da se je Joseph Haydn, neprekosljivi mojster klasicističnega godalnega kvarteta in simfonije, potem ko ga je Ljubljanska Filharmonična družba izvolila za častnega člana, oddolžil slovenskim filharmonikom za visoko priznanje s posvetilom ene izmed svojih znamenitih maš... Skratka, da poudarimo le nekatera najbolj prepričljiva zgodovinska dejstva in da ne naštevamo hvalnic v neskončnost. Morda s častno izjemo, da sta v Ljubljani na povabilo nekdanje Filharmonične družbe gostovala slovita skladatelj in dirigenta Richard Strauss in Antonin Dvorak ter da je slovensko glavno mesto že davno tega imelo v gosteh slavno Berlinsko filharmonijo.

Dvojni jubilej Slovenske filharmonije je terek velik, pomemben praznik slovenske kulture, saj gre za umetniško

tradicijo, ki sega v leto 1701, ko je bila ustanovljena Academia Philharmonicorum, prvo glasbeno združenje na Slovenskem. To leto je bila v Ljubljani osnovana po vzoru podobnih tujih združenj in je bila nosilka glasbenega baroka na slovenskih tleh. Spodbudo za njeno ustanovitev je dala Academia operosorum, katere član je bil tudi J. B. Höffer, utemeljitelj Academie Philharmonicorum; bil je tudi njen prvi umetniški vodja, neke vrste administrativni ravnatelj pa J. G. Goschell.

Po zapisih uglednega slovenskega muzikologa, akademika dr. Dragotina Cvetka, je Academia sprva štela 31 članov, večinoma iz plemiškega in meščanskega stanu. Njen namen je bil gojiti glasbo; zato je potrebovala izvajalce, instrumentaliste in pevce, svoje člane, pomnožene včasih še z glasbeniki, ki vanjo niso bili vključeni.

Kaže, da je bila Academia najbolj delavna v času, ko jo je usmerjal Höffer. Spriču družbenih sprememb, v katerih se je v drugi polovici 18. stoletja utrjevala vloga meščanstva — tako dr. D. Cvetko — očitno Academia ni bila več aktualna. V prvi polovici in še sredi tega stoletja pa je mnogo pomenila. Z njo se je namreč začela načrtneje razvijati slovenska glasbena reprodukcija, domače glasbenike je spodbujala h komponiranju, s svojim delom je vsekakor ustvarila osnove, ki so se v glasbenem življenju na Slovenskem odrazile tudi pozneje.

In naslednica Academie Philharmonicorum, današnja Slovenska filharmonija? Njen častitljivi jubilej, ki predstavlja brez dvoma pomembno nepretrganost v časovnem obeležju glasbenega življenja v Ljubljani in v Sloveniji sploh, tudi ni brez tako značilnih dej-

(dalje na str. 8)

Grdina Pogrebni Zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

1053 E. 62. cesta 431-2088

V družinski lasti že 85 let

Postopki v mejah ustavnosti in zakonitosti

(Pretekli torek je bil objavljen prispevek A. Novaka »Generali in generacije«, ki je dvignil veliko prahu v SFRJ, danes pa posredujemo članek Uroša Mahkoveca, ki je izšel v Teleksu 3. marca in nadaljuje polemiko. Močne črke v tekstu so v originalu. Ur. AD).

Članek publicista Andreja Novaka **Generali in generacije**, objavljen na tem istem mestu v letošnji 6. številki Teleksa, z dne 11. feb., se je umestil v neki scenarij te države, ki ni ne nov, ne originalen, bolj spontan kot načrtovan, vsekakor pa trdno umeščen in izhajajoč iz trenutnega (to pa je obenem tudi že nekajletnega) stanja v naši družbi.

Daj je to stanje krizno, čivkajo že vrabci na strehah, koliko pa je dejansko krizno in kritično, pa nam vedno znova konkretno pokažejo šele takile marginalni družbeni procesi, načini reagiranja, ravni splošne in politične kulture.

Ce že nekaj časa govorimo o razvoju demokracije, potem nas vedno znova ravno taki procesi opominjajo, da dejansko še vedno zgolj stopicljamo na mestu. Ena izmed ključnih prvin demokratskega okolja je namreč ta, da zmore na lastne anomalije odgovoriti strpno in argumentirano; če tega ne zmore, je bolje, da molči in prepusti času, da valorizira stvari, predvsem pa nikakor ne sme proti »zlorabam demokracije« nastopiti še s hujšimi zlorabami te iste, ene in edine demokracije.

Ta razmerja so še posebej anahrona tedaj, ko na eni strani stoji državni aparat z vsemi mehanizmi prisile in represije, na drugi pa peščica kulpabiliziranih posameznikov ali pa »šibka fronta nekaterih javnih glasil«.

Za sporočilo Predsedstva SFRJ z dne 18. feb., povzeto v DELU naslednji dan z naslovom **Vse širše razsežnosti kam-**

panje proti JLA, se zdi, kot da je iz nekega drugega časa. V sporočilu se Predsedstvo zavzema za konstruktivno in kritično razpravo, ki naj pospeši razvoj vseh delov družbe, tako tudi sistema SLO in JLA, hkrati pa obsoja napade na JLA in obrambno sposobnost države v nekaterih sredstvih javnega obveščanja. Na tak način, (ker je dopustnost kritike splošna, obsodba nekaterih časopisov pa konkretna) obenem nekako mimogrede začrta tudi tisto črto, ki loči napad od konstruktivne kritike. V nadaljevanju sporočilo govori predvsem o napadih na JLA v posameznih sredstvih javnega obveščanja. Posamični članki v teh posameznih sredstvih javnega obveščanja so označeni kot »metode posebne vojne...«, kot »napad pridobitev revolucije«, »poskus destabilizacije razmer v državi«, »spodkopavanje mednarodnega ugleda in položaja Jugoslavije«. Na koncu sporočilo ugotavlja, da je »ta klevetniška kampanja proti JLA v nasprotju z ustavo in zakoni SFRJ«; in nazadnje poziva »pristojne organe v nekaterih okoljih, da ukrepajo v mejah svojih, z ustavo določenih pravic in dolžnosti.«

Ena izmed primarnih ustavnih zapovedi se nanaša na neodvisnost sodstva, ki pa jo taki pozivi nedvomno ne spoštujejo, kaj šele krepijo.

17. feb. je predsednik odbora zveznega zbora skupščine SFRJ za LO Bogdan Tankosić poudaril, »da pri teh napadih na JLA ne gre za nikakršno naključje. Glede na njihovo silovitost in vsebino gre za posebno protiustavna idejnopolitična izhodišča.« Po njegovem mnenju »bi morala skupščina na vse to odgovoriti in od ustreznih državnih organov zahtevati, naj skladno s predpisi in pristojnostmi sprožijo odločnejše in bolj učinkovite ukrepe za preprečevanje in zatiranje te razdiralne dejavnosti.«

Jugoslavija ob obisku Gorbačova

(Nadaljevanje s str. 5)

odnosu do jugoslovskega juga kot so vzhodnoevropske države do Sovjetske zveze. Da se bo kaj bistvenega premaknilo v Sloveniji je potrebno, da bo do podobnih premikov prišlo v južnih republikah. Tako v vzhodni Evropi. Reforme, kakršne so hoteli uvesti med praško pomladjo 1968. leta na Češkoslovaškem, kaj šele protirevolucija, ki je nastala na Madžarskem l. 1956, niso imele in še nimajo upanja na uspeh, ako do takšnih reform ne pride v ZSSR. In ravno radi tega je Gorbačov tako popularen v vzhodni Evropi. Demokratični elementi razumejo, da ako bo uspel v ZSSR, bo tudi vzhodnoevropskim državam veliko več omogočeno.

Usoda Slovenije bo torej kazala na usodo Jugoslavije. Ako bodo Slovenci uspeli s svojimi vedno glasnejšimi zahtevami za resnično politično demokratizacijo združeno s tržnim gospodarstvom — enega brez drugega nima možnosti uveljaviti — bo jim morala slediti vsa Jugoslavija. Ako bodo pa Slovenci propadli, bo to pomenilo zmago reakcionarnih stalinističnih elementov in vrnitev tipične tkim. »realsocialistične« diktature, kakršne še imajo ne samo v vzhodni Evropi, ampak tudi v ZSSR. V tem slednjem slučaju je pričakovati še večjo zaostalost Jugoslavije in z njo Slovenije, tako gospodarsko kot politično. V katero smer bo krenila Jugoslavija ni možno predvidevati, razmere pa se gotovo še vedno zaostrojujejo.

Rudolph M. Susel

sti.«

Svojevrsten paradoks obeh pozivov je torej v tem, da od pristojnih organov terjata zgolj, da 1.) postopajo in 2.) to le v mejah ustavnih in zakonskih pristojnosti. Pri tem pa seveda popolnoma spregledata dejstvo, da pa so ravno taki pozivi v najbolj grobem nasprotju s to eno in isto ustavnostjo in zakonitostjo.

23. feb. je predsedstvo Z(veze) Z(druženj) B(orcev) NOV Sarajevo v imenu svojih 15.000 članov preko Tanjuga sporočilo javnosti, da je tako pisanje sovražno dejanje ter obenem vprašalo, čemu ustrejni republiški faktorji ob teh napadih molčejo.

23. feb. je prav tako preko Tanjuga konferenca ZSMJ (Zveza socialistične mladine Jugoslavije) v JLA sporočila, »da so taka pisanja o SLO sestavni del nacionalističnega separatizma, da so protisocialistična, protisamoupravna, da poskušajo spodkopavati enotnost narodov in narodnosti, federativno ureditev in notranjo trdnost socialistične samoupravne Jugoslavije.« V sporočilu tudi trdijo, »da gre za kampanjo, ki jo je treba zatreti, in proti njenim vodjem sprejeti ukrepe. Tak postopek je obenem tudi boj za ohranitev in razvoj temeljnih tokov naše revolucije in temeljnih družbenih vrednot vobče.«

24. feb. je DELO objavilo,

ZIMSKI MESECI...

(Nadaljevanje s str. 3)

manjvredne plaže in praznega kiča in da izbiramo za tisk in prireditve te take stvari, ki imajo notranjo vrednost, in jih potem kar najbolj izdelano posredujemo. Celu za smeh je prav, da je smešnica (tudi zasmeševalna, op. T.O.) kar najbolj duhovita, in tudi plesna glasba ima lahko več kakovostnih stopenj. Nič torej grobsti, plehkosti in dolgočasne vsakdanjosti...«

Ni čuda, da se je gdč. Bernarda ob takšnem očetu razvila v pevko umetniškega stremjenja. Na prvo marčevo nedeljo nam je dala vso lepoto pri osmi in deseti maši. Odšla je nazaj v Argentino. V poletju pa bo menda poroka tega srečnega slovenskega para, ki povezujeta zamejsko in zdonsko Slovenijo. Srečko pa nam je po tej nedelji pri slovenskem sv. Cirilu priskočil na pomoč v vlogi orglarja na našem korusu, ko nam je Ozana Stojanović odpovedala svojo naklonjenost.

Prihodnji moj kroniški zapis bo vsekakor veselejši in svetlejši, saj je pred nami tretja mesečna marčeva nedelja, ki je letos hkrati Tiha nedelja, s prvim pomladnim dnevom. Tej sledita Cvetna in Vstajenska in slovenski srenjčani njujorški bodo skorajda vsi pihiteli k svojemu zaščitniku sv. Cirilu na Osmi...

Tone Osovnik

da je prejšnji dan temeljni javni tožilec v Ljubljani vložil tri obtožne predloge. Dva proti odgovornemu uredniku Mladine Franciju Zavrlu, enega pa proti publicistu Andreju Novaku. Novak je obtožen žaljenja obožanih sil SFRJ v članku Generali in generacije po členu 157. ZKZ, ki zagroža kazen zopora od treh mesecev do treh let. Obtožni predlog je bil vložen na podlagi obveznega navodila zveznega javnega tožilca z dne 15. feb. 1988. Če je ta informacija v DELU točna, potem je zvezni javni tožilec s tem prekršil 373. člen ustave SFRJ, ki določa, da v primeru kršitev zveznih predpisov lahko zvezni javni tožilec izda obvezno navodilo le republiškiemu ali pokrajinskemu javnemu tožilcu, nikakor pa ne neposredno temeljnemu.

Nekatera sredstva javnega obveščanja so o vložitvi obtožnega predloga poročala že nekaj dni prej, preden je bil ta vložen in izročeni obtoženima. Obtoženca sta tako za svojo delikventnost lahko izvedela že iz nekaterih beograjskih časopisov, kar je kot nedopustno označil tudi temeljni javni tožilec Boris Stadler.

Končno je 25. feb. v Narodni armiji izšel komentar, ki trdi, da je bilo na podlagi analize približno 200-ih člankov v »Mladini«, »Katedri«, »Teleksu« in Novi reviji ugotovljeno, da so ti časopisi večinoma usmerjeni h kompromitiranju armade in oporekanju njenega mesta in vloge v sistemu socialističnega samoupravljanja.

V nasprotju z nekaterimi preteklimi podobnimi primeri, ko je šlo za kampanje izločanja nekaterih posameznikov ali ozkih skupin, imamo tu korpus člankov in fronto glasil. Čemu služi ta novum? Na njegovi osnovi je moč izreči kritiko slovenskemu političnemu vodstvu in od njega terjati odločno ukrepanje.

Kot ugotavlja Braco Rotar v zadnji sobotni prilogi DELA, »pri teh tako imenovanih napadih na JLA ni šlo nikoli za JLA na sploh ali za »vse« v JLA, ampak zmerom za konkretna dejanja in dogajanja in osebe. Te zadnje pa bržčas še niso JLA, kakor člani vlade še niso država.« Rotar prav tako opozarja na temeljno stvar: »nimamo nikakršne — seveda niti marksistične — objektivne analize JLA, »analize« kritikov pa so emotivne. To je bržčas vsaj deloma res, vendar emocije kritikov niso zrasle iz gole hudobije. Zato morajo biti tudi te emocije, ob nekritični apologiji in odsotnosti analize predmet objektivne analize. Saj navsezadnje sestavljajo idejne razmere in sooblikujejo podobo armade v družbi.«

Na tem mestu ne bi želeli namigovati, kaj je Jugoslavijo najbolj destabiliziralo in kaj spodkopuje njen mednarodni ugled. Treba pa je poudariti, da je bil Novakov članek Generali in generacije uredniško in avtorsko ponujen kot razmišljanje in mnenje, kot pri-

spevek k diskusiji, ki naj razčljuje, ne pa zahteva. Seveda pa ta članek nikakor ne more biti realna nevarnost in grožnja, ki bi lahko zgolj z magično moč besede rušil.

Vse dokler ne bo moč takih zapisov obravnavati kot konstruktivna razmišljanja in kulturne kritike, toliko časa se bo ohranjal še eden izmed mitov te družbe, mitov, ki je tudi pripomoč, da smo tu, kjer pač danes smo. Edino v tem pomenu ter marginalije postanejo osrednji problemi. Vse dokler se bomo lomili nad njimi, bodo dejanski in osrednji problemi ostajali odprti. Res pa je: če **zapremo** te marginalne probleme in njihove glasnike, potem bodo tudi osrednji ostali zaprti za napredek in razvoj.

(Konec)

Novi grobovi

(Nadaljevanje s str. 1)

krat prastara mati, 2-krat praprastara mati, tačča Jo Rezin, hčerka Johna in Therese, roj. Novak (oba že pok.), sestra že pok. Therese Zimsek, Johna, Josepha, Mary Avsec, Antonie Tekavcic in Franka. Pogreb bo iz Fortunovega zavoda na 5316 Fleet Ave. v četrtek, 24. marca, v cerkev sv. Lovrenca dop. ob 9.30 in od tam na Kalvarijo. Na mrtvaškem bo danes in jutri, v sredo, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

Joseph Bohine

Dne 20. marca je umrl Joseph Bohinc, mož Mary, roj. Dienes, oče Roberta, Thomasa in Nancy, 5-krat stari oče, 1-krat prastari oče. Pogreb bo iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. jutri, v sredo, v cerkev sv. Roberta dop. ob 10. in od tam na pokopališče Vernih duš. Na mrtvaškem odru bo danes pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9.

MALI OGLASI

BEAUTY SHOP FOR SALE

Call 481-0775 after 6 p.m. (x)

House For Sale

Single house. St. Vitus area. Call 391-0533. (22-25)

WANTED

Double Home in Good Condition.

WANTED

Bungalow or Ranch in Willowick or Wickliffe.

WANTED

Licensed Salesperson — Full or Part-Time. Call:

George Knaus Real Estate
819 E. 185 St.
Cleveland, Ohio
481-9300 (21-29)

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

Kanadska Domovina

SKOZI TRPLJENJE IN SMRT V ZVELIČANJE

Ko je po insciniranem procesu Poncij Pilat obsodil Kristusa na smrt potem, ko je od velikih duhovnikov nahujskana množica vpila »Križaj ga, križaj ga!«, si je Pilat vpričo njih umil roke rekoč: »Nedolžen sem pri krvi tega pravičnega, vi glejte!« In vse ljudstvo je odgovorilo in reklo: »Njegova kri na nas in naše otroke!« (Matej, 20, 24-27).

Zbičali so ga kot kriminalca, v posmeh pa so mu nadel na glavo iz trnja spleteno krono kot judovskemu kralju, mu na rame naložili iz težkih brun zbiti križ, da ga je nesel na Golgoto v svoje križanje, da se je izpolnilo tudi tisto, ko je Jezus tretjič napovedal svoje trpljenje: »Glejte, v Jeruzalem gremo in Sin človekov bo izdan velikim duhovnikom in pismoukom; in obsodili ga bodo na smrt in ga izročili nevernikom, da ga bodo zasmehovali, bičali in križali, in tretji dan bo vstal.« (Matej, 20, 18-20).

Nam Slovencem se ni težko vživeti v Jezusovo trpljenje na Veliki petek. Saj je bilo tudi nam napovedano l. 1937 v Celju, ko je ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič preroško predvideval trpljenje, ki se je res kmalu spolnilo z nemško in italijansko okupacijo naše dežele, in s krvavo in neizprosno stalinistično revolucijo. Vsa svarila o krivih prerokih niso mogla preprečiti zla, ki se je zgrnilo čez naše slovensko ljudstvo. Nepopisno trpljenje je bilo delež številnih družin in posameznikov; mučniške smrti so umirali pravični. Desettisoči so šli v svoj Jeruzalem, kjer so bili izdani in izročeni v roke nevernikom, da so jih zasmehovali, bičali in križali. Vsa nedolžno prelita kri je sedaj žerjavica na glavah ubijalcev, in grozni bratomor sedaj Damoklejev meč visi nad celotnim narodom.

Poncij-Kocbek si je vpričo svojih partijskih tovarišev umil roke: »Nedolžen sem pri krvi teh pravičnih, vi glejte!« Oni pa še kar naprej ponavljajo: »Izdajalska kri naj pride na nas in naše otroke!«

Kaj bi ubogi človek, če bi za trpljenjem in smrtjo Velikega petka ne bilo vstajenja in zmagoslavja Velike noči? V trpljenju bi ostal ukleljen in smrt bi bila večna. Brez upanja in cilja bi taval po hodnikih večnosti išoč izhoda.

Zlato se v ognju prečiščuje, človek se v trpljenju, tako da smrt postane le korak čez prag v zmagoslavno večnost velikonočne obljube, ki nam jo je dal Zveličar s svojim vstajenjem od mrtvih. Ta velika in večna obljuba, da vse, kar se v tuzemskem življenju s trpljenjem prečisti, s posebno slavo zaživi v božjem kraljestvu, saj je to zagotovil sam božji Sin s svojim trpljenjem in smrtjo na križu.

Tudi naš narod čaka svoje Velike noči pod dolgem Velikem petku trpljenja, krvi in smrti. Vstal bo v svojo Veliko noč prečiščen in zrak se bo tresel od brnenja zvonov, ki bodo prepevali veselo Alelujo nad našo ubogo trpinčeno slovensko zemljo. Trpljenje Velikega petka bo pozabljeno in novo, bogato duhovno življenje se bo pretakalo po naših mestih in vaseh in s hvalnicami bomo slavili Boga Očeta in njegovega Sina, ki je tudi za naš narod na križu mučniško umrl in nam s svojim vzgledom dal moč prestati trpljenje in smrt in med našim narodom izbral številne mučence v svojo večno slavo.

Želim, da bi ob premišljanju Kristusovega trpljenja za letošnji Veliki petek vsi mi podoživeli tudi trpljenje in smrt naših bratov in sestra, v molitvah pri božjem grobu pa se spomnili nezaznamovanih grobov, ki so raztreseni po vsej slovenski zemlji. V vsej veličini bomo doumeli obljubo zmagoslavja velikonočnega vstajenja in našega skupnega odrešenja, če bomo tako združeni z duhom naših mučencev praznovali letošnje velikonočne praznike.

Vsem in vsakemu posebej pa želim, da bi blagoslov vstalega Zveličarja bil z vami vse dni vašega življenja in da bi letošnje velikonočne praznike zdravi, veseli in Bogu ter narodu zvesti lepo praznovali!

Otmur Mauser

Pismo Slovensko-kanadskega sveta avstrijskemu veleposlaniku v Kanadi

March 10, 1988
Toronto, Canada

Austrian Ambassador
to Canada
Ottawa

Dear Sir,

We Slovenians, citizens of Canada, with strong bonds with our brothers and sisters living in the Austrian province of Carinthia, are aware that new legislation dealing with educational reforms in Carinthia's School system is being considered by the Austrian Parliament to be enacted as law.

In light of the freedom and democracy that was re-established in Austria in the aftermath of the Second World War, we expect that human rights of all Austrian citizens should be upheld and respected.

However, new legislation in the field of education presently before the Austrian Parliament will, in many ways, tragically damage the harmony that currently exists in Carinthia. In pursuing complete educational integration, Slovenians in bilingual Carinthia are being denied a role in examining and planning Carinthia's educational system, a role that they are entitled to as Austrian citizens. It is therefore imperative that their rights be recognized according to natural law, universally adopted international principles on human rights as stated in the Helsinki Accords, and by formal Austrian national obligations to the minorities within Austria.

With all urgency we appeal to you to use the power of your high office to resolve the question of educational reforms in Carinthia to the satisfaction of the Slovenian minority in that province, and for Austrian society as a whole. We beseech you to seek withdrawal of the legislation as presently formulated, or to prevent its implementation.

In the sincere hope that you will act promptly upon receiving our appeal,

we remain sincerely yours,
for Slovenians in Canada:

Dr. Branka Ljubič
Slovenian Council of Canada

Oliver Janusek
Slovenian Christian Democratic
Association

M. Antona Jambrič
Slovenian National Federation
of Canada

Leopold Mauser
Slovenian Association Baraga

Jarob Kras
Slovenian Anti-Communist
Veterans

Oliver Mauser
Slovenian Home Association

Stefan Kralj
"Slovenia" Credit Union

C.C. Dr. Kurt Waldheim, President
Dr. Franz Vranitzky, Bundeskanzler
Bundesministerium f. ausw. Angelegenheiten
Austrian Ambassador to Canada
Austrian Consulate General - Toronto
Newspapers, Radio, T.V.

(Prejeli smo to pismo brez drugega pojasnila, s prošnjo za objavo. Lahko povem, da so nekateri Slovenci v ZDA tudi poslali taka pisma, a, se nam je zdelo, na ustrenejše mesto: na State Department, kajti so ZDA podpisale Avstrijsko državno pogodbo iz leta 1955, pri tem pa sprejele po pogodbi zakonsko obveznost glede izpolnjevanja določil v le-tej pogodbi, tu predvsem tistih, ki se nanašajo na pravice manjšin, med katere spadajo seveda tudi koroški Slovenci. Pričakujem, da bomo v eni bodočih številčk našega lista o tej naši akciji poročali. Ur.)

Nemčija. Takole so bila razdeljena olimpijska odličja: Sovjeti 11 zlatih, 9 srebrnih, 9 bronastih, torej 29; Vzh. Nemčija, 9, 10, 6 oz. 25; Švicarji, 5, 5, 5, = 15; Avstrijci, 3, 5, 2 = 10; Zah. Nemci, 2, 4, 2 = 8; Finci in Nizozemci po 7 medalij, Amerika in Švedska po 6. Kanada 2 srebrni in 3 bronaste, Slovenci dve srebrni in eno bronasto, torej tri kolajne.

Zanimivo je, da kot Jugoslovani, kot prireditelji zimskih iger l. 1984 v Sarajevu, tako letos Kanadčani kot go-

stitelji niso dosegli niti ene zlate medalje.

Igre so pokazale, da majhni narodi (po velikosti ozemlja in številu prebivalstva) kaj uspešno tekmujejo z velikimi. In denar v športu ni vse. ZDA so npr. namenile za letošnji olimpijski program 7,7 milijona dolarjev (od tega za zimske igre 1,7 milijarde), njihov uspeh v primeri z majhnimi deželami pa je bil hudo reven. Zato je zdaj, posebno v športnih ameriških krogih, kritizirani

(dalje na str. 6)

OLIMPIJSKI OGENJ

je ugasnil in XV. zimske olimpijske igre v Calgaryju so se po 16. dneh končale. Bile so zimske igre, skoro brez naravnega snega, pač pa dovolj in včasih preveč umetnega. Mraza tudi le izjemoma nekaj, mrzle noči in jutra, dnevi pa so se ogreli celo do 16 stopinj Celzija. Res izredno mila zima, samo parkrat je nebeški sneg pobelil bregove. Prvič v življenju sem videl na zimskih tekmah med gledalci goloroke fante poleg dam v krznenih plaščih.

Igre so zbrale zimske športnike celega sveta in bile so igre športnikov in igre celega Calgaryja, saj je prebivalstvo sodelovalo z atleti v množicah, kot menda še nikjer doslej. Tisoče atletov in mojstrov na ledu in snegu, tisoče ur večletnih treningov, vaj, tekem, končni olimpijski zmagovalec pa samo eden v svoji stroki. Veliko je bilo truda, odpovedi in žrtev, razigranega smeha, tihih upanj pa tudi razočaranih solza. Pa saj je olimpijsko geslo: **Važno in ponosno je sodelovati!**

Predvidevati zmagovalce na olimpijskih igrah se mi zdi neumestno, ker so še vsake dolej prinesle presenečenja in seve razočaranja. Prerokova nja se malokrat izpolnijo, ker

so olimpijska tekmovanja delo ljudi, njih znanja, vztrajnosti, zavzetosti in trenutnih razpoloženj, še posebno pa sreče.

Marsikdo iger v Calgaryju ne bo pozabil radi gostoljubja in izrazov domačnosti v Calgaryju, Canmoru in Alberti sploh. Gledal sem solze v očeh zmagovalcev, ko so z medaljo okrog vratu ponosno poslušali igrane himne. In navdušenje pri otvoritvi in zaključku iger, pestrost programov, ko je nad 60.000 ljudi dalo duška svojim občutkom, posebno na večer 16. dne, ko je zadnjič plapolal in končno ugasnil olimpijski ogenj.

Kos zime je za nami, dni, ki bodo s ponosom zapisali letošnje zimske igre v smučarsko zgodovino, saj sta Calgary in Canmore dala dušo in srce igram. Prav vsi od organizatorjev — samo 400 plačanih — pa do 10.000 prostovoljcev, je izvršilo ogromno delo. Rezultati so zapisani, medalje razdeljene, ostal pa bo plamen v srcu vseh, ki so se na mestu ali odmaknjeni na televizijskih zaslonih udeleževali iger.

Ogenj domačnosti, prijaznih in uslužnih srečanj z ljudmi celega sveta bo še dolgo tlel v človeških srcih, katerih se je

sproščeno, vede ali nevede dotaknila olimpijska misel in želja prijateljstva, sodelovanja, bratstva in miru. Kar je bilo v človeških močeh je bilo organizirano do potankosti — morebitni spodrsaljaji pa so povsod, kjer delajo ljudje — sodelovalo pa je tudi nebo, a žal to pot neprijazno, saj je poslalo divje vetrove in neželjeno odjugo. Pa je vseeno bil izpolnjen celoten tekmovalni program.

Poročati o vseh olimpijskih dogodkih je nemogoče. Preveč je bilo vsega tehle 16 dni iger. Zbralo se je skoro 1800 atletov in vodij, članov 57 sodelujočih držav. Podrobno se bom dotaknil samo uspehov naših fantov in deklet tj. slovenskih olimpijcev.

Predno preidem do posameznih tekem, naj povem, da so, kot je bilo pričakovano, največ zmag in kolajn pobrali Sovjeti in Vzhodni Nemci in to v skoro vseh panogah. Prijetno so presenetili tudi Avstrijci, Švicarji in seve nordijski narodi, sem in tja pa je kapnil med zmagovalce in v presenečenje kak drug zmagovalec.

Sovjeti so pobrali 29 medalij, 4 več kot mala Vzhodna

KOLENDAR

društvenih prireditev

MAREC

26. — Glasbena Matica priredi svoj spomladanski koncert, združen z večerjo in plesom, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

APRIL

9. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj pomladanski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

9. — Pevski zbor Jadran priredi spomladanski koncert, združen z večerjo in plesom, v SND na Waterloo Rd. Igra Tony Klepec orkester.

9. — Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ praznuje 60 let obstoja s sv. mašo v cerkvi sv. Vida ob 5. pop., ob 7. uri pa z večerjo in plesom v SND na St. Clair Ave.

10. — St. Clairski upokojenci priredijo svoje letno kosilo v spodnji dvorani SND na St. Clair Ave. Serviranje od 1. do 3.30 pop., zabava do 5. pop.

10. — Slov. mladinski zbor Kr. 2 SNPJ priredi »button box bash« od 1. do 9. zv. v SDD na Recher Ave.

16. — Društvo Cleveland št. 9 ADZ priredi večerjo s plesom ob svoji 75-letnici, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

17. — Misijonska Znamkarska Akcija (MZA) priredi kosilo v farni dvorani sv. Vida. Serviranje od 11.30 dop. do 1.30 pop.

23. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi pomladansko večerjo in ples. Igra Al Markic orkester.

30. — Slovenska cerkev Sv. Cirila v New Yorku priredi Slovenski festival. Nastopajo plesna skupina Kres, pevski zbor Zvon, orkester Veseli Slovenci ter farni zbor pri Sv. Cirilu.

MAJ

15. — Prijatelji SND na St. Clair Ave. priredijo »brunch« v pomoč te ustanove.

15. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, praznuje Materinski dan

21. — Pevski zbor Korotan poda koncert v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Za ples in zabavo igra Alpski sekstet.

29. — Društvo SPB Cleveland priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo pri Lurški Materi božji na Chardon Rd. v Euclidu, Ohio.

30. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, obhaja Spominski dan v Triglavskem parku

JUNI

5. — Otvoritev Slovenske pristave.

18., 19. — Tabor DSPB Cleveland poda spominsko proslavo za vse pobite slov. domobrance in vse žrtve komunistične revolucije, na Orlovem vrhu Slovenske pristave.

26. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi piknik v svojem Parku

JULIJ

2., 3. in 4. — Pristavski dnevi, na Slov. pristavi.

10. — Misijonska Znamkarska Akcija ima svoj letni piknik na Slovenski pristavi. Sv. maša ob 12. uri.

15., 16., 17. — Poletni festival pri Sv. Vidu.

24. — Misijonski piknik v Triglavskem parku, Milwaukee.

30. — Balinarski krožek Slovenske pristave priredi piknik na Slov. pristavi.

31. — Slov. šola pri Sv. Vidu priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

9. — Dan upokojencev na Slovenski pristavi.

14. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi piknik v svojem Parku.

20. — Folklorna plesna skupina Kres nastopa na Slov. pristavi. Po nastopu igrajo za ples in zabavo Dušan Maršičevi Veseli Slovenci.

28. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Tony Klepec orkester.

28. — Društvo DSPB Cleveland priredi romanje v Frank, Ohio.

28. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi letno »Povratak domov« prireditev.

SEPTEMBER

18. — Vinska trgatev na Slovenski pristavi.

25. — Oltarno društvo pri Sv. Vidu priredi vsakoletno kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

25. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi Vinsko trgatev v svojem Parku

OKTOBER

15. — Tabor DSPB Cleveland priredi svoj jesenski družabni večer v Slov. domu na Holmes Ave. Igrajo Veseli Slovenci.

23. — Slomškov krožek priredi vsakoletno kosilo v avditoriju pri Sv. Vidu.

23. — Občni zbor Slovenske pristave, na Slov. pristavi.

23. — Slovenian National Art Guild praznuje 15-letnico v SDD na Recher Ave.

29. — Štajerski klub priredi Martinovanje v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Pričetek ob 7h zv. Igrajo Veseli Slovenci.

29. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi večerjo.

NOVEMBER

6. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi »Slovenski večer« v SND na St. Clair Ave. Počasen bo sodnik August Pryatel.

12. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert, združen

ranje, razburjanje in tisoče vprašanj, skratka vihar po igrah.

Po zbranih poročilih, naj bi jugoslovansko olimpijsko ekipo tvorilo 34 udeležencev, skoro vsi imenovani so Slovenci.

Alpske discipline (slalom, veleslalom, superveleslalom):

Jože Šparovec, glavni trener in trener za slalom

Matjaž Kranjc, trener za slalom in veleslalom

Marko Klemenčič, kondicijski trener, in pomožni trenerji: Robert Karlavec, Davor Karničar in Cveto Jagodič

Tekmovalci (starost v oklepaju): Grega Benedik (26), Klemen Bergant (23), Tomaž Čičman (23), Bojan Križaj (31), Rok Petrovič (22), Robert Žan (21), Urban Planinšek (21), Saša Robič (21).

Ne vem, če sta bila zadnja dva v Calgaryju, ker ju nisem zasledil med tekmovalci.

Alpske discipline — ženske:

Glavni trener Jože Drobnič, in trenerji: Milan Bernik, Dejan Poljanšek, Igor Uršič.

Tekmovalke: Mojca Dežman (22 let), Mateja Svet (20), Veronika Šarc (20), Katra Zajc (21), Katja Lesjak (21), Katra Pušnik (19).

Tudi tu zadnjih dveh nisem zasledil med tekmovalkami.

Skakalci:

Glavni trener: Danilo Pudgar, pomočnika pa sta bila Luka Koprivšek in Bogdan Norčič.

Tekmovalci: Matjaž Debelak (23), Rajko Lotrič (26), Miran Tepež (27), Primož Ulaga (26), Matjaž Zupan (20).

Omenjeni so bili med Olimpijci doma še: Janez Debelak, Tomaž Dolar, Robert Kaštrun, Robert Kopač, Janez Štirn, ki jih kot tekmovalce nisem zasledil in so verjetno ostali

z večerjo in plesom, v SND na Waterloo Rd. Igra Joey Tomšick orkester.

12. — Belokranjski klub priredi martinovanje v SND na St. Clair Ave. Pričetek ob 6.30 zv. Igra Tony Klepec orkester.

13. — Slov. mladinski zbor Kr. 2 SNPJ praznuje 50-letnico s prireditvijo v SDD na Recher Ave.

25. — Slovenski dom na Holmes Ave. priredi Zahvalni dan večerjo. Igra Johnny Vadal orkester.

DECEMBER

4. — Pevski zbor Glasbena Matica priredi božično večerjo s koncertom in plesom v SND na St. Clair Ave.

4. — S.K.D. Triglav, Milwaukee, priredi Miklavževanje.

Kanadska Domovina

OLIMPIJSKI OGENJ

(Nadaljevanje s str. 5)

doma. Da pa so vsi skakalci dobri povedo njihove doslej najdaljši skoki:

M. Debelak	185 m
J. Debelak	163 m
Dolar	160 m
Lotrič	168 m
Štirn	166 m
Tepež	175 m
Ulaga	173 m
Zupan	184 m

Poleg omenjenih so zastopali Jugoslavijo še:

Dvosedežni bob: Sarajevčana Borislav Vujadinović in Miro Pandurovič, ki sta vozila na izposojenem kanadskem bobu, ki je bil, kot se pohvalita, mnogo boljši kot njun doma, ki ga radi drage prevozne nista privlekla s seboj. Njunji rezultati: med zadnjimi.

Tudi tekača Jani Kršinar in Sašo Grail sta se plasirala v drugo polovico. Biathlonec Jure Velepec istotako. Dva hirostna drsalca Behudin Merdović in Bibija Karla sta med zadnje plasiranimi.

Rezultati skokov na 70 m:

V prvi seriji so se naši skakalci uvrstili na 3., 4. in 5. mesto, v drugi seriji pa so bili njihovi skoki veliko krajši in so se v finalu uvrstili takole:

1. M. Nykannen, Finska (229,1 točk)
2. P. Ploc, Češkoslovaška (212,1)
3. Juri Malec, Češkoslovaška (211,8)
4. Miran Tepež, Jugoslavija (211,2) — Torej zaostal za kolajno za pičlo pol točko!
16. Matjaž Zupan (190,1)
26. Rajko Lotrič (180,1)
30. Primož Ulaga (177)

Tekme je gledalo nad 30.000 gledalcev, med mnogimi zastavami publike sta vihrali tudi jugoslovanska in planiška zastava. Stilno so naši skakali odlično.

Skoki na 90 m so pa prinesli našim lepa presenečenja.

1. M. Nykannen 224,1 točk)
3. Matjaž Debelak (207,4)
9. Matjaž Zupan (195,8)
10. Miran Tepež (194,8)
40. Primož Ulaga (161)

V tekmovalstvu moštev v skokih je skakalo 11 narodov (4 skakalci na narod):

1. Finska (634,4 točk)
2. Jugoslavija (625,5) — srebrna kolajna. Naši so se uvrstili po skokih takole: Ulaga, Zupan, Debelak in Tepež.

Daljin ne vem, vem le, da je bil zadnji Tepežev skok 102 m in če je bil on četrti, so gotovo drugi bili še boljši. To je srebrna kolajna za Slovence. Pomembno je, da so vsi skakalci mladi in tako se jim obeta lepa tekmovalna bodočnost. Ulaga, ki je bil slovenski zastopnik v prvem skakalnem

svetovnem razredu, se bo verjetno po desetletnem tekmovalstvu poslovil od skakalnega športa. Poročen je in družina ga gotovo pogreša v dolgi tekmovalni sezoni. Je ponos skakalnega športa!

Alpske discipline

Smuk: Lani je bil najboljši alpski smučar Zurbriggen iz Švice. Zadnja leta je bil skoro nepremagljiv, saj je beležil doslej 31 zmag, šest tudi v slalomu. Napovedovali so, da utegne priboriti v Calgaryju pet zmag. Pa ni šlo po napovedih, zmagal je samo v smuku, ker so se letos spet pojavili Avstrijci, ki so zmagali in mešali tekmovalne račune.

Super veleslalom - moški: Pri vseh slalom disciplinah se seštejeta rezultata dveh voženj. Med 91-imi tekmovalci:

1. Piccard, Francija (čas 1:39:66)
9. Tomaž Čičman (1:42:47)
14. Klemen Bergant (1:43:41)

Od prvega do devetega mesta torej manj kot 3 sekunde razlike v času!

Veleslalom: 81 tekmovalcev

1. Alberto Tomba, Italija (2:04:31)
9. Rok Petrovič (2:09:32)
15. K. Bergant (2:11:04)
23. R. Žan (2:12:18)

Med tekmovalci v veleslalomu in slalomu bi moral nastopiti najboljši slovenski slalomist Bojan Križaj. Na vseh olimpijskih igrah doslej ga je spremljala smola. Tudi letos. Na treningu se je umaknil neki smučarki, zadel ramo ob drevo in se poškodoval. Odpeljali so ga v bolnico, pa je bila poškodba tolikšna, da ni mogel tekmovali. Deset let je vnašal zmagami in dobrimi uvrstitvami slovensko ime v športni svet in, kot sem čul, je namestitev po teh igrah dati slovo mednarodnemu tekmovalnemu športu.

Lani sem čul, da bo v Kranjski gori ustanovil svojo smučarsko šolo, če mu bodo športne in državne oblasti dovolile. Morda se ga spomnite, letos je nosil zastavo pred jugoslovansko ekipo ob otvoritvi, v Sarajevu pa je v imenu vseh športnikov izrekel obljubo poštene tekmovanja in to v slovenskiščini! (Kar so mu v neslovenskih delih Jugoslavije zelo zamerali, op. ur. AD) V tekmovalnih vrstah po svetu ga bodo pogrešali.

Važno je tudi, ker je vsa leta tekmoval smučal na smučeh Elan, ki jih izdeluje slovenska tovarna športnega orodja Elan v Begunjah na Gorenškem. Sploh pa je bilo veselo videti na letošnjih igrah med skakalci in med alpskimi tekmovalci

(dalje na str. 7)

OLIMPIJSKI OGENJ

(Nadaljevanje s str. 6)

veliko Elanovih smučarjev, ki jih zdaj najdete po celem svetu.

Slalom: 115 tekmovalcev, 63 vrat:

1. Alberto Tomba, Italija (1:39:47)

9. G. Benedik (1:41:38)

11. R. Petrovič (1:41:63)

Klement Bergant in Robert Žan sta odstopila. Naši fantje so se torej res dobro odrezali. Istotako tudi naše smučarke.

Ženske:

Superveleslalom: 45 tekmovalk

1. Sigrid Wolf, Avstrija (1:19:23)

20. Mateja Svet (1:21:96)

27. Veronika Šarc (1:23:17)

Rezultat med 1. in 20. smučarko je malo nad 3 sekunde, torej huda konkurenca.

Veleslalom:

1. Schneider, Švica (2:06:49)

4. M. Svet (2:07:72)

15. K. Zajc (2:12:48)

28. M. Dežman (2:14:36)

Za dobro sekundo je Mateji ušla bronasta kolajna!

Slalom:

1. Schneider (1:36:69)

2. Svet (1:38:27) — srebrna kolajna!

9. Dežman (1:40:21)

Katra Zajc je odstopila.

Na teh olimpijskih igrah so se slovenski smučarji uvrščali kar redno med prvo petnajstoro, kar smatrajo v svetu za vrhunski smučarski razred.

Ne smem mimo Ovala, tj. pokritega drsališča za hitrostno drsanje, ki je radi kontrolirane temperature arene in predvsem ledu (in seve brez vetra) idealno tekmovališče. V obdobju olimpijskih iger so drsalci postavili 111 olimpijskih izboljšanj oz. rekordov in dosegli 16 novih svetovnih rekordov!

Atleti, tudi slovenski, so stanovali v olimpijski vasi (univerzi), tekači pa v olimpijski vasi v Canmoru in se tam tudi hranili. Jugoslovansko vodstvo je stanovalo izven vasi, nekaj članov vodstva pa na privatnih domovih naših rojakov. Kot središče jugoslov. ekipe pa so si organizirali v Kanadsko-slovenskem domu, ki je last slovenskih povojnih izseljencev, ki so pred leti kupili staro šolo in jo preuredili v prijeten dom. Jugoslovanski oz. slovenski gostje so ga preimenovali v Yugoslav Olympic Meeting Place. Čez dan so se tam zbirali in imeli kup sestankov z mednarodnimi športniki in tudi trgovskimi zastopniki, kadar pa so bili atleti prosti, so se seve tudi sestajali v domu. Menda so se kar vsi počutili dobro, četudi v zdomskem okolju.

Organizatorji so hudo pametno ukrepali, ko so določili, da se bodo vse kolajne svečano razdeljevale vsak večer na Olympic Plaza. Namen jebil, da se bodo razdeljevanj lahko udeležili tudi tisti, ki čez dan niso mogli prisostvovati tekam in deliti veselje zmag z atleti. Olympic Plaza je bil prostor, kjer so gostje in domačini sledili bogatim popoldanskim in večernim prireditvam. Razdelitev se je udeleževalo do 50.000 gledalcev. Spet sodelovanje meščanov z obiskovalci iz celega sveta.

Obiskovalci so odšli, množice razšle in mesto samo se bo umirilo in tudi odpočilo. Olimpijski duh bo ostal, lepi spomini pa, upamo, vzpodbujali predvsem mladino k športnim in življenjskim naporom v dosego strpnosti, bratstva in miru.

Pak.

Dragi rojaki, potujete v Evropo?

Na pragu domovine, v središču stare Gorice na lepem drevoredu Corso Italija, vas pričakujemo v PALACE HOTELU, najboljšem hotelu v mestu: 75 sob s kopalnico, telefonom, radijskim sprejemnikom, barvno televizijo, mini-barom, klimatizacijo. Najmodernejši komfort po zelo ugodnih cenah: enoposteljna soba \$28.00, dvoposteljna soba \$39.00. Cenjenim gostom so na razpolago hale, konferenčna dvorana, parkirni prostor in hotelska restavracija v začasno ločenem poslovanju. V PALACE HOTELU bo poskrbljeno za vaš čimprijetnejše počutje, dobrodošlico pa vam bo osebno izrekel rojak Vinko LEVSTIK:

DOBRODOŠLI!

PH-PALACE HOTEL, Corso Italia 63

34 170 Gorizia-Gorica, Italy; Tel.: 0481-82166; Telex 461154 PAL GO I

Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar

Ne prosjačiti, če imamo pravico

Ljubljana, januar 1988

Za to, da se je letos toliko govorilo o božiču, ima gotovo veliko zaslugo ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar, ki je kot slovenski metropolit odločilno vplival, da je pomen praznika Kristusovega rojstva prišel v javnost. Ni pa Cerkev dosegla, da bi bil božič dela prost dan. Nadškof je v obširnem pogovoru pregledal nekaj najbolj perečih točk današnjega verskega položaja v Sloveniji, ko je 9. januarja sprejel kronista v ljubljanskem škofijskem dvorcu. Točno ob devetih zjutraj mrzle in oblačne sobote se je začel pogovor, v katerem se je dr. Šuštar še posebej spominjal obiska slovenske skupnosti v Argentini, zanj presenetljivega doživetja. Minilo je že pet let, doživetja so se nekako umirila, spomini pa postajajo vedno bolj živi. Nadškofu se je seveda pojavil nasmeh, vsakič ko je omenil argentinske Slovence.

Gospod nadškof dr. Alojzij Šuštar, v čem se je razlikoval zadnji božič od prejšnjega.

Marsikaj se je spremenilo pri praznovanju božiča. Najprej to, da smo imeli posebne vrste advent, ki je trajal od poletja, ko smo objavili vlogo Slovenske pokrajinske škofovske konference, da bi bil božič dela prost dan. To vlogo smo pripravili in oddali že novembra 1986, pa nismo dobili nobenega uradnega odgovora. Naslednje poletje smo jo objavili in s tem se je začela zelo obširna debata o praznovanju božiča, ki je postala vedno močnejša v časopisih, revijah in na raznih zborovanjih. Ko se je približeval božič, je bilo vedno več zanimanja za smisel praznika in tudi, kako ga bomo praznovali. Sam sem na več krajih o tem tudi pisal in razmišljal.

Vedeli smo in in bilo hudo presenečenje, da letos ne bo dela prost dan. To so nam tudi povedali. Vprašanje je bilo, kako naj bi odločitev sprejeli. Sam sem napisal v Družini pismo pred božičem, ampak za božič, kjer sem povedal, kako naj bi skušali dejstvo mirno in dostojanstveno sprejeti in kljub temu lepo preživeti božič. Kolikor sem videl, so po naših cerkvah letos še bolj doživeto praznovali božič. Veliko več ljudi je bilo pri polnočnicah, pa tudi pri mašah na sveti dan, čeprav je bil delovni dan.

Tako je bilo praznovanje, morda ravno po zaslugi teh velikih pogovorov in pisanja, še veliko bolj javno. To je pravzaprav posebna značilnost, da je božič letos še bolj kot lani dobil, če smem tako reči, pravico javnosti. To se je pokazalo tudi na radiu in televiziji. Prvikrat sem imel kratko voščilo po ljubljanski televiziji in to je zbudilo še posebno pozornost. Drugače je pa seveda bil božič delovni dan kot vsak drug. Ljudje pa se že veselijo

leta 1988, ko bo božič na nedeljo in takrat bo gotovo dela prost dan.

Iz pisma pred božičem — za božič sta opazovalce presenetila predvsem dva stavka. Prvi je tisti, ki pravi: »Zato prosim duhovnike in druge pastoralne delavce in vse vernike, da mirno in dostojanstveno, čeprav z grenkobo v srcu, sprejememo položaj, kakor je.« Drugi pa: »Nočemo ničesar s pritiskom izsiljevati, pa tudi ne prosjačiti za miloščino tam, kjer imamo pravico.«

Z grenkobo v srcu sprejemamo dejstvo, da ne moremo praznovati božiča z dela prostim dnevom, ker pravo praznovanje je možno le, če imam pristo, ne pa, če moram iti v pisarno, trgovino ali tovarno. Ne bomo prosjačili za milost tam, kjer imamo pravico. Imamo pravico do praznovanja božiča, ki nam je bila odvzeta. Med vojno in po njej je bil božič praznik. Potem so pa, ne da bi koga vprašali, to praznovanje preprečili. Sedaj se je pokazalo, kako zelo ljudje, tudi nevarni, nosijo v srcu spomin in željo, da bi bil božič praznik.

Kakšni so danes odnosi med Cerkvijo in vlado?

Za Jugoslavijo je težko izreči splošno sodbo, ker je v vsaki republiki drugače. Zvezna zakonodaja je samo okvir, potem pa morajo republike zase izdajati zakone o verskih skupnostih. Vsaka neposredno ureja, ker ima tako imenovano komisijo za odnose z verskimi skupnostmi.

V Sloveniji so ti odnosi sorazmerno dobri in se niso v kakršnem koli oziru bistveno spremenili. O odprtih vprašanjih in težavah, ki nastajajo, se najprej direktno pogovorimo, ne da bi začeli s kakršno koli javno polemiko. Na tak način se je dalo veliko stvari urediti. Zatakne se tu in tam v posameznih krajih, ob čisto določenih primerih. Včasih zvemo o njih šele kasneje. Včasih pa kdo direktno sporoči in, kolikor mi je mogoče, posredujem, da bi se stvari uredile.

Ker govorim v začetku januarja, naj povem, da je pred nami letoletni sprejem. Vsako leto, to je staro že kakšnih petnajst let ali celo več, povabi komisija za odnose z verskimi skupnostmi predstavnike vseh verskih skupnosti in še veliko drugih, da pride okoli dvesto ljudi. Tam je najprej vljudno voščilo predstavnika, morda tudi malo pregleda nazaj in pogleda naprej, in potem pride na vrsto odgovor predstavnikov. Ker je katoliška Cerkev daleč največja verska skupnost v Sloveniji, odgovorim najprej jaz, potem pa pridejo na vrsto včasih še pravoslavni ali evangeličani. Trenutno je v Sloveniji kakih sedemnajst verskih skupnosti, vendar ima najmanjša samo nekaj deset ljudi.

Lani so nekako odkrili Janjeza Evangelista Kreka. Veliko je bilo slišati predvsem o njegovi socialni vlogi. Tudi druge stvari, katere se prej sploh ni omenjalo, prihajajo na dan. Mislite, da se bo kmalu tako govorilo in pisalo tudi o škofu Rožmanu?

O škofu Rožmanu je bilo pred dvema letoma spet precej govorjenja, ker so takrat v ljubljanskem Delu objavili vrsto člankov pod naslovom Resnična podoba škofa Rožmana. Kar so takrat objavili, je bilo že prej tolikokrat povedano v uradnih oblikah, zato sem javno protestiral. To so bile stvari, ki smo jih že tolikokrat slišali.

Da bi prišli do resnične podobe škofa Rožmana, bi bilo treba imeti v roki res vse dokumente. Te dni po božiču je v Novi reviji ravno izšel intervju s škofom Leničem. Škof Lenič je vse to globoko doživljal. Stvar je šla sedaj v javnost in bo verjetno zbudila precej pogovorov. Kdaj bomo pa mogli res povedati vso resnico in vse stvari, objaviti vse dokumente in se o tem tudi pogovarjati, pa ne vem.

Kateri je vzrok, da se danes toliko govori o Kreku?

Krek je nekaj čisto posebnega. Probleme, ki jih danes hoče reševati socializem, je v tistih časih izredno močno razumel in se zanje zavzel. Ko so se sedaj ponovno začeli zanimati za Kreka, so odkrili, koliko je pri njem stvari, ki jih tudi sami poudarjajo. Pred vojno je bil Krek zelo znan. Ker pa je bil duhovnik, se po vojni o njem dolgo ni nič govorilo.

Lani pa smo obhajali sedemdesetletnico njegove smrti. Zato smo skušali s cerkvene strani to poudarjati in smo najprej pripravili simpozij na Teološki fakulteti, nato pa prvo manjše srečanje v njegovem rojstnem kraju v Sv. Gregoriju pri Ribnici. Potem smo načrtovali shod v večji obliki pri Šentjoštu nad Kranjem. Ta shod je imel izreden uspeh in odmev.

Mnogi so rekli, da če je vse to, kar so o Kreku poudarjali, res, potem je moral biti to zanimiv človek. Začeli so ga vedno bolj odkrivati in je bilo mogoče tudi v časopisih zavzeti odkrito stališče. V tem smislu se mi zdi nekaj zelo pozitivnega.

Druga taka osebnost, ki bi se je lani morali bolj spomniti, je škof Jeglič, ker je minilo petdeset let od njegove smrti. Znano pa je, da Krek in škof Jeglič pred Krekovo smrtjo nista bila v najboljših odnosih. Jegliča bi lahko veliko bolj poudarili, če ne bi bil že Krek tako močno v ospredju.

Pred letom je bil Trubar tista osebnost, o kateri so veliko govorili. Ko bo vedno več obletnic, bi se radi spomnili vseh teh mož. Korošca so ome-

(dalje na str. 8)

Pogovor z nadškofom Šuštarjem

(Nadaljevanje s str. 7)

njali predvsem v zvezi z najniško deklaracijo. V Rimu smo imeli simpozij o škofu Misii, ki je bil prvi kardinal slovenskega rodu, najprej ljubljanski škof in potem nadškof v Gorici. Letos bi radi v Rimu izvedli simpozij o škofu Gnidovcu, ki je tudi bil izredna osebnost. Tako skušamo nekoliko bolj vzbuditi zanimanje za zgodovino. Ni pa pri vseh še dovolj zanimanja za polpreteklo zgodovino in za naše velike osebnosti.

Slovenija je danes znana kot najbolj napadalna republika sistema. Ali zavzema slovenska Cerkev enako stališče?

Danes je Slovenija najbolj kritična do gospodarskih ureditev, do raznih predpisov, ki urejajo naše državno življenje, ker je Slovenija res v posebnem položaju v Jugoslaviji, bodisi gospodarsko, bodisi kar se tiče razvitosti, kulture in tradicije. Pozna se, da smo stoletja živeli v bližini zahoda, spadali pod Avstrijo in so velike razlike med Slovenijo in na primer s Srbijo, Makedonijo ali Bosno. V bližnji Hrvaški so razlike manjše, čim bolj pa gremo na vzhod, tem bolj jih opazimo.

Slovenska Cerkev se v debato o gospodarskih in političnih vprašanjih ne spušča. Jugoslovanska škofovska konferenca je dala izjavo o spremembah v jugoslovanski ustavi. V Sloveniji smo dali nekaj izjav, ki zadevajo bolj etična vprašanja, preko komisije Pravičnost in mir, ki obstaja pri Slovenski pokrajinski škofovski konferenci. Lani smo za Veliko noč dali izjavo o upadanju rojstev v Sloveniji in še drugo o problemu miru.

Je slovenska mladina verna?

Manjši del slovenske mladine je veren. Vedno več je tistih, ki niso krščeni. Starši niso poskrbeli za to. Če so jih pa dali krstiti, so se otroci pozneje odtujili od vere in Cerkve. Skoraj nemogoče je natančno ugotoviti, koliko je vernih. Tudi zato, ker se nekateri še zmeraj bojijo pokazati, da so verni. Ankete nam pokažejo samo majhen procent vernih. Ko pa doživljamo druge stvari, kot razna mladinska srečanja, zanimanje za razna vprašanja, imamo vtis, da je mladih, ki verujejo, veliko več. Seveda pa s tem ni rečeno, da so povezani s Cerkvijo.

Zanimivo je že pri mladih in celo pri otrocih, da jih pride več k verouku kot k maši. Maša jim ne pomeni toliko. Upadanje obiska pri maši, zanemarjanje nedelje in prejemanja zakramentov kaže, kakšno škodo je naredila vzgoja, ki jo imamo že toliko let. Težko je, da bi kateheti in katehistinje s svojim delom nadomestili to, česar družina ne da.

Po skoraj šestih letih vašega potovanja v Argentino, kako danes gledate na ta obisk?

Ta obisk je bil zame izredno doživetje. Občudoval sem naše ljudi v Argentini. Veliko sem o

njih že prej slišal in tudi dobival marsikatera poročila, ko sem bil v Švici. Srečevala sva se tudi s pokojnim msgr. Oreharjem. Vem, kako težki so bili začetki. Občudoval sem naše ljudi, kaj vse so naredili. Najprej človeško, kakšne družine so si ustvarili, kako so si socialno uredili življenje, nekateri še celo malo boljše. Občudoval sem, kako trdni in močni sta ostali njihova vera in medsebojna povezanost, koliko požrtvovalno naredijo za ohranitev narodne zavesti, ne samo po tisku, temveč tudi v šolah, pri srečanjih in tudi na druge načine. V teh ozirih sem res odnesel najboljše vtise, ki so ostali, ker človek bolj obdrži to, kar je lepega, kakor če je bilo morda kaj neprijetnega.

V Argentini nisem doživel nobene stvari, ki bi kakorkoli motila. Prej so mi rekli, da me bodo morda nekateri zavrnil, pa tega osebno nisem opazil. Vem, da so bili nekateri malo rezervirani ali da se je kdo raje umaknil osebni srečanju. Vendar sem imel vtis, da razumemo drug drugega v povezanosti, v veri, zvestobi narodu in v zvestobi naloge, ki jo imamo, mi na svoj način tukaj doma, naši ljudje po svetu pa spet na svoj način.

Lepo se vam zahvalim v imenu vseh slovenskih rojakov v Argentini, da ste me tako gostoljubno sprejeli.

Tudi jaz se vam zahvalim, da sva se mogla malo pogovoriti, ker imam tako lepe spomine na obisk v Argentini. Prosim vas, ko boste objavili ta pogovor, da posredujete moje najlepše pozdrave in voščila vsem našim ljudem. Posebno mladini želim veliko božjega blagoslova in uspeha, da bo ostala povezanost ravno pri mladih močna in da bi ohranili vrednote. Vedno sem vesel, ko dobim pozdrave ali pisma od mladih in od drugih rojakov in vse pristržno pozdravljam.

Pogovarjal se je Janez Vastl Svob. Slov., 10.3.1988

Josef's Hair Design

5235 Wilson Mills Rd.
Richmond Heights, Ohio
461-8544 or 461-5538

Marija zgled naše vere

Skušajmo se ob Svetem pismu poglobiti v Marijino vero na začetku Jezusovega življenja na zemlji, v njegovem delovanju in pod križem.

Marijina vera ob oznanjenju. Angel je bil poslan k devici in devici je bilo ime Marija.

Jezusovo spočetje je novo stvarjenje. Marija spočne brez sodelovanja moža, v moči božjega Duha, zato je njen sin — Sin Najvišjega. Adama, prvega človeka, je Bog posebej ustvaril. Tudi »novi Adam« je spočet brez sodelovanja moža. Pri tem spočetju je dejaven isti božji stvariteljski Duh, ki je ob prvem stvarjenju vel nad vodami in po katerem je človek postal živo bitje.

Marija je v trenutku oznanjenja, ko je izpovedala svoje devišstvo (»kako se bo to zgodilo, ko moža ne spoznam?«), verovala, da bo po moči Najvišjega postala mati božjega Sina.

»Blagor ji, ki je verovala, kajti spolnilo se bo, kar ji je povedal Gospod« (Lk 1,45). Tako Elizabeta pohvali Marijino vero. Marija s svojo svobodno vero in pokorščino sodeluje pri odrešenju človeštva. Kar je Eva zavezala s svojo nevero, to Devica Marija razvozla s svojo vero (prim. C 56). S trdno vero sprejme vse, kar ji je bilo razodeto. Prav nič ne omahuje spricho načrta, ki naj bi preobrnil ves potek naravnega reda: mati naj ostane devica, stvar naj bo Stvarnikova mati.

Marija vidi svojega sina, kako kot neobgljen otrok leži v jaslicah, a vendar veruje, da je stvarnik sveta. Skupaj z njim beži pred Herodom, a ne neha verovati, da je kralj vseh kraljev. Vidi, kako je podvržen našemu bežnemu času, a veruje, da je večni.

Marijina vera v Jezusovem javnem delovanju. Že ob srečanju z dvanajstletnim Jezusom v templju, še bolj pa kasneje v njegovem javnem delovanju, je Marijina vera postavljena pred veliko preizkušnjo. Sin ji ob najdenju v templju na videz odpove pokorščino, ker je takšna volja nebeskega Očeta. Ko se hoče ob njegovem javnem delovanju sniti z njim, ji Jezus ne pride

naproti, marveč blagruje okrog sebe sedeče množice: moja mati in moji bratje so tisti, ki božjo besedo poslušajo in spolnjujejo (prim. Mr 3,31-35). Marija živi iz vere, zato ne raziskuje, zakaj ravna Bog tako ali drugače.

Marijina vera pod križem. Še bolj pa je bila Marijina vera preizkušena pod križem. Ko mimoidoči sramotijo Jezusa na križu, Marija vztraja trdna v veri. Kakor Abraham, ko je moral darovati edinorojenca, veruje tudi ona, ko se v globokem sočutju s svojim Edinorojencem in z materinsko dušo pridruži njegovi daritvi in privoli v darovanje tiste žrtve, ki jo je sama rodila (prim. C 58).

Evangelisti tudi ne omenjajo, da bi Marija po soboti šla k Jezusovemu grobu. Jezusova napoved, da bo tretji dan vstal, je bila zanjo trdna in neomajna. Vanjo je verovala.

Marija nam je najlepši zgled vere, saj tudi njej verske resnice niso bile tako očitne, da ne bi potrebovala »poslušnosti vere«.

Kaj pomeni verovati?

Odgovor na vprašanje, kaj pomeni verovati, je težak. Navadni odgovori mnogih ne zadovoljijo in zato imajo z vero še več težav. Bolj ko ob razlagah z besedami, je mogoče ob živih zgledih spoznati, kaj pomeni verovati. Takšen zgled najdemo v Mariji.

Verovati pomeni odgovoriti, ker se čutiš nagovorjenega, kot se je čutila Marija ob oznanjanju. Verovati pomeni popolnoma se izročiti in zaupati Bogu, kot je storila Marija s svojim odgovorom angelu. Verovati pomeni sprejeti tudi nerazumljive božje odločitve in iti po poti odpovedi, trpljenja, žrtve in teme z upanjem v življenje. To nam kažejo potanje Marijinega zemeljskega popotovanja: Betlehem, Egipt, srečanje z dvanajstletnim Jezusom v templju, njegov križ in vstajenje.

Vse to je možno le iz milosti in v svobodnem sodelovanju. Vera je milost.

Nevarnost za vero

»Boga ne potrebujemo več.« Ta beseda, četudi neizgovorjena, a v vsakdanji praksi tolikokrat izpolnjena, ogroža našo vero. Visok življenjski standard lahko prinaša s seboj tudi veliko nevarnosti za duhovnost. Možnost pripraviti si čim več udobja, lahko potegne za seboj tudi vernike, tako da postanejo sužnji mamona — sužnji najrazličnejšega uživanja. Take usuznjene ljudi Jezus imenuje bogatine, ki težko pridejo v božje kraljestvo (prim. Lk 18,25), ker nimajo časa za Boga, ker so jim materialne stvari postale pomembnejše.

Kristus nam je pokazal pot k Bogu, ki velja tudi za sodobno družbo. To je pot uboštva v duhu: nenavezanosti na min-

ljivo.

Molitev — hrana za vero

Marija nam je vzornica vere tudi zato, ker je hranila svojo vero z molitvijo in poslušanjem božje besede. Moliti se pravi iskati stik z večnim, živim in pravim Bogom. Prenehati moliti pomeni podirati most, ki vodi od Boga k nam. V molitvi od Boga prejemamo luč, spoznanje, pogum, vero, upanje, ljubezen. Zato nas Sveto pismo tako nujno opominja, da je treba moliti in se ne naveličati.

Izgovarjamo se, da nimamo časa za molitev. Bog pa ima zmeraj čas za nas. Četrto ure na dan za molitev, to sta komaj dva odstotka našega budnega časa, ki pa sta lahko odločilna za našo večnost.

V Marijinem letu bi vas škofje radi opozorili na nekatere ustaljene oblike molitve. Tako ponovno priporočamo molitev angelovega češčenja trikrat na dan.

Rožni venec je bogata ustna in premišljevalna molitev, saj vključuje vse, kar spada k odrešenjski zgodovini: spremlja učlovečenega Boga od zibelke do križa in še onkraj v poveljčano življenje.

Ena najpomembnejših molitev je dnevno izpraševanje vesti, združeno s kesanjem in trdnim sklepom. Redno izpraševanje vesti izostri v nas čut za greh, nas vodi k zakramentu sprave in k vrednemu obhajanju evharistične daritve. Zato nas tudi duhovnik na začetku maše povabi h kesanju.

Naš veliki sopotnik je Jezus Kristus. Ozdravljaval je vse bolezni, ko je začel javno delovati v Galileji. Tudi sedaj ozdravlja. Ozdravlja vse, ki so skesanega srca.

Z nami je tudi Marija, vzornica in pomočnica naše vere, saj vzeta v nebesa svoje zveličavne vloge ni odložila. Z materinsko skrbjo vsakega izmed nas posebej spremlja na našem zemeljskem romanju.

(Iz pastirskega pisma slovenskih škofov za postni čas 1988).

Jubilej Slovenske filharmonije

(Nadaljevanje s str. 3)

stev kot nekdanj, v časih oblikovanja in poznejšega plodnega delovanja njene velike predhodnice.

Razveseljivo je, da se je v zadnjih letih začelo povečevati zanimanje za simfonične koncerte in da dosega interes raven velikih evropskih glasbenih središč. Tako ima na primer Slovenska filharmonija nekaj sto abonentov več kakor slovita Češka filharmonija. Že ta podatek pove, da Slovenci z velikim zanimanjem sledijo sodobnim glásbenim tokovom, ponosni na svoje dosedanje bogato glasbeno življenje v Ljubljani, kakršnega v svoji zgodovini premore na evropski celini le peščica mest njene velikosti.

Ivan Virmik

Ameriška Domovina je Vaš list!